

УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ
SERBIAN TOWN PLANNER ASSOCIATION

22. научно-стручна конференција са међународним учешћем
УРБАНИЗАМ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ

22nd scientific-professional conference with international participation
URBANISM & SUSTAINABLE DEVELOPMENT

УРЕДНИЦИ / EDITORS:

др Злата Вуксановић-Мацура / dr Zlata Vuksanović-Macura

др Божидар Манић / dr Božidar Manić

28-30. мај 2026. / Бајина Башта, хотел „Дрина“

May 28-30, 2026 / Bajina Bašta, “Drina” Hotel

УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ
SERBIAN TOWN PLANNER ASSOCIATION

РЕПУБЛИЧКИ ГЕОДЕТСКИ ЗАВОД
REPUBLIC GEODETIC AUTHORITY

ИНСТИТУТ ЗА АРХИТЕКТУРУ И УРБАНИЗАМ СРБИЈЕ
INSTITUTE OF ARCHITECTURE AND URBAN & SPATIAL PLANNING OF SERBIA

22. НАУЧНО-СТРУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
СА МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

„УРБАНИЗАМ И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ”

22ND SCIENTIFIC-PROFESSIONAL CONFERENCE
WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION

“URBANISM AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”

Група аутора:	(1) УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ, ПРАВНИ ОКВИР И УЛОГА СТРУКЕ; (2) ПЛАНСКИ ИНСТРУМЕНТИ И АЛАТИ УРБАНОГ РАЗВОЈА; (3) ЕФЕКТИВНА ЗЕМЉИШНА АДМИНИСТРАЦИЈА У ОСНОВИ ДИГИТАЛНОГ ЕКОСИСТЕМА У УПРАВЉАЊУ ПРОСТОРОМ; и (4) УРБАНИЗАМ И ПРИРОДНЕ И КУЛТУРНЕ ВРЕДНОСТИ
Издавач:	Удружење урбаниста Србије, Београд
За издавача:	др Божидар Манић, председник Удружења урбаниста Србије
Уредници:	др Злата Вуксановић-Мацура, научни саветник, Географски институт "Јован Цвијић" САНУ, Србија др Божидар Манић, научни саветник, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Србија
Научни и програмски одбор:	др Злата Вуксановић-Мацура, председник Научног одбора, научни саветник, Географски институт "Јован Цвијић" САНУ, Србија / Удружење урбаниста Србије, Београд, Србија др Александар Јевтић, Удружење урбаниста Србије, Србија др Александра Ђукић, редовни професор, Универзитет у Београду – Архитектонски факултет, Србија др Ана Граовац, „Нова планска пракса“, Београд, Србија др Ана Никовић, научни саветник, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Србија др Аница Теофиловић, Урбанистички завод Београда, Србија др Божидар Манић, председник Удружења урбаниста Србије, научни саветник, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Београд, Србија др Борко Драшковић, директор, Републички геодетски завод, Србија др Бранислав Антонић, асистент, Универзитет у Београду – Архитектонски факултет, Србија др Данијела Миловановић Родић, в.професор, Универзитет у Београду – Архитектонски факултет, Србија др Дејан С. Ђорђевић, Агенција за просторно планирање и урбанизам Републике Србије, Србија др сц. Денис Амбруш, доцент, Грађевински факултет Свеучилишта у Ријеци, Хрватска др Душица Трпчевска Анђелковић, Агенција за планирање простора, С. Македонија др Геза Шаламин, в.професор, Департман за географију и урбанистичко планирање Корвиновог универзитета, Будимпешта, Мађарска Елс Којне, Универзитет Штутгарт, Немачка др Марија Лалошевић, научни сарадник, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Србија др Марија Маруна, редовни професор, Универзитета у Београду – Архитектонски факултет, Србија др Милица Максић Мулалић, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Јединица за управљање пројектом ЛИИД др Милена Динић Бранковић, в.професор, Грађевинско архитектонског факултета Универзитета у Нишу, Србија др Миодраг Ференчак, Удружење урбаниста Србије, Србија др сц. Ненад Липовац, професор Архитектонског факултета Свеучилишта у Загребу у пензији, Хрватска др Нусрет Мујагић, професор, Европски универзитет „Каллос“ Тузла, Босна и Херцеговина др Ратка Чолић, в.професор, Универзитета у Београду – Архитектонски факултет, Србија др Саша Чвора, редовни професор, Архитектонско-грађевинско-геодетски факултет, Универзитет у Бањој Луци, Босна и Херцеговина др Славица Стаматовић Вуковић, редовни професор, Универзитет Црне Горе - Архитектонски факултет Црна Гора др Соња Алвеш, Универзитет у Коимбри, Департмент за архитектуру, Португалија др Ханс Тор Андерсен, директор за истраживања, Универзитет Олборг у Копенхагену, Данска др Стефана Бадеску, в.професор, Факултет за архитектуру и урбанизам Политехничког универзитета у Темишвару, Румунија
Организациони одбор:	др Бранислав Антонић, председник организационог одбора, асистент Универзитета у Београду – Архитектонски факултет Зоран Д. Јовановић, Републички геодетски завод, представник за сарадњу са РГЗ-ом Александра Милошевић, Завод за урбанизам Ниш Билјана Тимотијевић Арсић, Јавно предузеће за урбанизам и пројектовање Крушевац Ивана Момић, ЈП Урбанизам и изградња Лесковац Јасмина Бишевац, Завод за урбанизам града Новог Пазара Јасна Марићевећ, Удружење урбаниста Србије Марија Косовић, Урбанистички завод Београда Марина Благојевић, Лепосавић, Удружење урбаниста Србије др Марина Царевић Томић, Универзитет у Новом Саду – Факултет техничких наука Милица Хаџи Арсенијевић, Урбанистички завод Београд Милка Павловић, Рума, Удружење урбаниста Србије Светлана Јаковљевић, Удружење урбаниста Србије Славица Ференц, Шабац, Удружење урбаниста Србије Татјана Симоновић, Чачак, Удружење урбаниста Србије
Технички уредник:	Светлана Јаковљевић
Дизајн корица:	Бранислав Антонић
Тираж:	300 примерака
Штампа:	СЗР Копирница „ДУГА“, Крагујевац
Година:	2026.
ISBN:	978-86-84275-55-6

Зборник радова је штампан уз подршку:

МИНИСТАРСТВА НАУКЕ, ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И ИНОВАЦИЈА РС И ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ

Сви радови који имају научну категорију рецензирани су од стране независних рецензента. Након што су коментари рецензента узети у обзир, радови су даље припремљени за објављивање.

Радови у зборнику се публикују под CC-BY лиценцом.

Attribution - Autorstvo – CC BY creativecommons.org/licenses/by/4.0/

Authors:	(1) URBAN PLANNING, LEGAL FRAMEWORK AND THE ROLE OF THE PROFESSION; (2) PLANNING INSTRUMENTS AND TOOLS OF URBAN DEVELOPMENT; (3) EFFECTIVE LAND ADMINISTRATION AS THE FOUNDATION OF A DIGITAL ECOSYSTEM IN SPATIAL GOVERNANCE; (4) URBANISM AND NATURAL AND CULTURAL VALUES
Publisher:	Serbian Town Planner Association
For Publisher:	Dr. Božidar Manić, Serbian Town Planner Association
Editors:	Dr. Zlata Vuksanović-Macura, Principal Research Fellow, Geographical Institute "Jovan Cvijić" SASA, Belgrade, Serbia Dr. Božidar Manić, Principal Research Fellow, Institute of Architecture and Urban & Spatial Planning of Serbia, Belgrade, Serbia
Scientific and Programme Committee:	Dr. Zlata Vuksanović-Macura, President of the Scientific and Programme Committee, Principal Research Fellow, Geographical Institute "Jovan Cvijić" SASA, Serbia / Serbian Town Planner Association, Serbia Dr. Aleksandar Jevtić, Serbian Town Planner Association, Serbia Dr. Aleksandra Đukić, Full Professor, University of Belgrade – Faculty of Architecture, Serbia Dr. Ana Graovac, "Nova planska praksa", Belgrade, Serbia Dr. Ana Niković, Principal Research Fellow, Institute of Architecture and Urban & Spatial Planning of Serbia, Serbia MSc. Anica Teofilović, Urban Planning Institute of Belgrade, Serbia Dr. Božidar Manić, President of the Serbian Town Planner Association, Principal Research Fellow, Institute of Architecture and Urban & Spatial Planning of Serbia, Belgrade, Serbia MSc. Borko Drašković, Director, Republic Geodetic Authority, Serbia Dr. Branislav Antonić, Teaching Assistant, University of Belgrade – Faculty of Architecture, Serbia Dr. Danijela Milovanović Rodić, Associate Professor, University of Belgrade – Faculty of Architecture, Serbia Dr. Dejan S. Đorđević, Agency for Spatial Planning and Urbanism of the Republic of Serbia, Serbia Dr. sc. Denis Ambruš, Assistant Professor, Faculty of Civil Engineering, University of Rijeka, Croatia Dr. Dušica Trpčevska Anđelković, Spatial Planning Agency, North Macedonia Dr. Géza Salamin, Associate Professor, Department of Geography and Urban Planning, Corvinus University of Budapest, Hungary Els Keunen, University of Stuttgart, Germany Dr. Marija Lalošević, Research Associate, Institute of Architecture and Urban & Spatial Planning of Serbia, Serbia Dr. Marija Maruna, Full Professor, University of Belgrade – Faculty of Architecture, Serbia Dr. Milica Maksić Mulalić, Ministry of Construction, Transport and Infrastructure, Project Implementation Unit LIID Dr. Milena Dinć Branković, Associate Professor, Faculty of Civil Engineering and Architecture, University of Niš, Serbia MSc. Miodrag Ferencak, Serbian Town Planner Association, Serbia Dr. sc. Nenad Lipovac, Professor Emeritus, Faculty of Architecture, University of Zagreb, Croatia Dr. Nusret Mujagić, Professor, European University "Kallos", Tuzla, Bosnia and Herzegovina Dr. Ratka Čolić, Associate Professor, University of Belgrade – Faculty of Architecture, Serbia Dr. Saša Čvoro, Full Professor, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina Dr. Slavica Stamatović Vuković, Full Professor, University of Montenegro – Faculty of Architecture, Montenegro Dr. Sónia Alves, University of Coimbra, Department of Architecture, Portugal Dr. Hans Thor Andersen, Research Director, Aalborg University in Copenhagen, Denmark Dr. Ștefana Bădescu, Associate Professor, Faculty of Architecture and Urban Planning, Politehnica University of Timișoara, Romania
Organising Committee:	Dr. Branislav Antonić, President of the Organising Committee, Teaching Assistant, University of Belgrade – Faculty of Architecture Zoran D. Jovanović, Republic Geodetic Authority, Liaison for Cooperation with the RGA Aleksandra Milošević, Office for Urban Planning Niš Biljana Timotijević Arsić, Public Enterprise for Urban Planning and Design Kruševac Ivana Momić, Public Enterprise for Urban Planning and Construction Leskovac Jasmina Biševac, Office for Urban Planning of the City of Novi Pazar Jasna Marićević, Serbian Town Planner Association Marija Kosović, Urban Planning Institute of Belgrade Marina Blagojević, Leposavić, Serbian Town Planner Association Dr. Marina Carević Tomić, University of Novi Sad – Faculty of Technical Sciences Milica Hadži Arsenović, Urban Planning Institute of Belgrade Milka Pavlović, Ruma, Serbian Town Planner Association Svetlana Jakovljević, Serbian Town Planner Association Slavica Ferenc, Šabac, Serbian Town Planner Association Tatjana Simonović, Čačak, Serbian Town Planner Association
Technical editor:	Svetlana Jakovljević
Desing:	Branislav Antonić
Number of copies:	300
Print:	"DUGA" Printing house, Kragujevac
Year:	2026
ISBN:	978-86-84275-55-6

The proceedings were printed with the support:

REPUBLIC OF SERBIA – MINISTRY OF SCIENCE, TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT AND INNOVATION and **SERBIAN CHAMBER OF ENGINEERS**

All papers classified as scientific contributions have been peer-reviewed by independent reviewers. After the review comments were taken into account, the papers were further processed for publication.

Paper proceedings are published under CC-BY Licence.

Attribution – Authorship – CC BY creativecommons.org/licenses/by/4.0/

I УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ, ПРАВНИ ОКВИР И УЛОГА СТРУКЕ	5
мр Миодраг Ференчак УРБАНИЗАМ ОДРЖИВОСТИ И ОДРЖИВОСТ УРБАНИЗМА: НЕКОЛИКО ПИТАЊА КОЈА БИ ТРЕБАЛО ПОСТАВЉАТИ, А ОДГОВОРЕ ПРЕИСПИТИВАТИ ИЛИ ТРАЖИТИ / SUSTAINABLE URBANISM AND THE SUSTAINABILITY OF URBANISM: A FEW QUESTIONS THAT SHOULD BE ASKED, AND ANSWERS RE-EXAMINED OR SEARCHED FOR	7
др Злата Вуксановић-Мацура, Els Keunen, Marco Allegra BETWEEN NORMS AND PRACTICE: HOW DO URBAN PLANNERS ASSESS HOUSING NEEDS? / ИЗМЕЂУ НОРМЕ И ПРАКСЕ: КАКО УРБАНИСТИ ПРОЦЕЊУЈУ СТАМБЕНЕ ПОТРЕБЕ? ..	17
Бранимир Ћирић, Миљана Петковић Костић КАКО ПЛАНИРАТИ ГРАДОВЕ – У СУСРЕТ ОДГОВОРНОМ УРБАНИСТИЧКОМ ПЛАНИРАЊУ / HOW TO PLAN CITIES – TOWARDS RESPONSIBLE URBAN PLANNING	25
Александра В. Милошевић, Миљана Петковић Костић САВРЕМЕНИ (АНТИ)УРБАНИЗАМ И УРБАНИСТИ: О УЛОЗИ И ОДГОВОРНОСТИ / CONTEMPORARY (ANTI)URBANISM AND (ANTI)URBANISTS: THE ROLE AND RESPONSIBILITY	29
Др Јасмина Ђокић, др Ана Граовац КОРУПЦИЈА У УРБАНИСТИЧКОМ ПЛАНИРАЊУ – ПОЈАМ, ПРАКСА, ИСКУСТВА И МОГУЋНОСТИ ЗА ДЕЛОВАЊЕ / CORRUPTION IN URBAN PLANNING – CONCEPT, PRACTICE, EXPERIENCES AND POSSIBILITIES FOR ACTION	33
Марија Косовић ТРАНСПАРЕНТНОСТ У УРБАНИСТИЧКОМ ПЛАНИРАЊУ БЕОГРАДСКОГ МЕТРО СИСТЕМА / TRANSPARENCY IN THE URBAN PLANNING OF THE BELGRADE METRO SYSTEM	39
Дијана Џалто Урошевић ПРОФЕСИОНАЛНА УЛОГА И ОДГОВОРНОСТ УРБАНИСТА У ПРОЦЕСУ ОДЛУЧИВАЊА / PROFESSIONAL ROLE AND RESPONSIBILITY OF URBAN PLANNERS IN THE DECISION-MAKING PROCESS	47
Снешана Петровић, Вања Поповић НЕВИДЉИВЕ ФАЗЕ У ПОСТУПКУ ИЗРАДЕ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ – АНАЛИЗА ИЗМЕЂУ ФОРМАЛНЕ ПРОЦЕДУРЕ И СТВАРНЕ ПРАКСЕ / INVISIBLE PHASES IN THE PROCEDURE OF URBAN PLANNING DOCUMENTATION – AN ANALYSIS BETWEEN FORMAL PROCEDURE AND ACTUAL PRACTICE PAPER TITLE IN ENGLISH LANGUAGE	51
Валентина Јаничић Миловановић, др Небојша Кнежевић, Дајана Ђука ИЗАЗОВИ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНИРАЊА У БАЊОЈ ЛУЦИ: СТУДИЈА СЛУЧАЈА РЕГУЛАЦИОНОГ ПЛАНА “ЈУГ 3” / URBAN PLANNING CHALLENGES AND LEGAL FRAMEWORK IN BANJA LUKA: A CASE STUDY OF REGULATORY PLAN “JUG 3”	59
Миша Станковић ЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА СИСТЕМА УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНИРАЊА У СРБИЈИ И ЊЕН УТИЦАЈ НА ЛОКАЛНИ РАЗВОЈ / CENTRALIZATION OF THE URBAN PLANNING SYSTEM IN SERBIA AND ITS IMPACT ON LOCAL DEVELOPMENT	67
Сара Бејатовић, Јана Крстић, др Данијела Миловановић Родић ТРАНСФОРМАЦИЈА ПОЉОПРИВРЕДНОГ КОМБИНАТА БЕОГРАД ИЗ ПЕРСПЕКТИВЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНИРАЊА: ЈАВНИ ИНТЕРЕС, АГРАРНА ПОЛИТИКА, УРБАНИ РАЗВОЈ / TRANSFORMATION OF THE AGRICULTURAL CORPORATION BELGRADE FROM THE PERSPECTIVE OF URBAN PLANNING: PUBLIC INTEREST, AGRARIAN POLICY, URBAN DEVELOPMENT	71
др Тамара Маричић, Маријана Пантић, Милена Токовић, Милован Вуковић, Душанка Милосављевић ЈАЧАЊЕ СВЕСТИ О ЗНАЧАЈУ УЧЕШЋА ЛОКАЛНОГ СТАНОВНИШТВА У ПЛАНИРАЊУ РУДАРСКИХ ПОДРУЧЈА ТОКОМ МИНИПАРТ ПРОЈЕКТА / RAISING AWARENESS OF THE IMPORTANCE OF LOCAL COMMUNITY PARTICIPATION IN PLANNING OF MINING AREAS DURING THE MINIPART PROJECT	79
др Марија Лалошевић, Соња Костић НАСЛЕЂЕ НА РАСКРШЋУ ОЧУВАЊА И ИНТЕРЕСА КАПИТАЛА: УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ И ЗАШТИТА НАСЛЕЂА ТЕХНИЧКЕ КУЛТУРЕ / HERITAGE AT THE CROSSROADS OF PRESERVATION AND CAPITAL INTERESTS: URBAN PLANNING AND INDUSTRIAL HERITAGE PROTECTION	81
др Denis Ambruš CAVTAT – PRIUŠTIVO STANOVANJE ISTISNUTO TURIZMOM / CAVTAT – AFFORDABLE HOUSING DISPLACED BY TOURISM	91

Јана Крстић, Сара Бејатовић, Ана Шабановић, др Ратка Чолић ИНКЛУЗИВНИ ЦЕНТАР У УЖИЦУ: ПРЕДЛОГ МОДЕЛА СОЦИЈАЛНЕ ИНОВАЦИЈЕ ЗА ПОДРШКУ МЛАДИМА И ДЕЦИ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ / INCLUSIVE CENTER IN UŽICE: A PROPOSED MODEL OF SOCIAL INNOVATION FOR SUPPORTING YOUTH AND CHILDREN WITH DISABILITIES	99
др Весна Златановић-Томашевић УРБАНИ РАЗВОЈ НАСЕЉА / URBAN DEVELOPMENT SETTLEMENTS	107
Петар Олујић ПОДРШКА УРБАНОМ РАЗВОЈУ У СРБИЈИ КРОЗ ЕУ ФОНДОВЕ: АНАЛИЗА ОБРАЗАЦА НА ОСНОВУ FTS ПОДАТАКА / EU FUNDING FOR URBAN DEVELOPMENT IN SERBIA: A PATTERN ANALYSIS BASED ON FTS DATA	113
II ПЛАНСКИ ИНСТРУМЕНТИ И АЛАТИ УРБАНОГ РАЗВОЈА	121
др Ана Никовић, др Наташа Чолић Марковић, др Божидар Манић ПРИСТУП ИНТЕГРИСАНОМ ПЛАНИРАЊУ И СПРОВОЂЕЊУ СТРАТЕГИЈА ОДРЖИВОГ УРБАНОГ РАЗВОЈА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ГРАДОВА У СРБИЈИ И ЊИХОВИХ ИНТЕГРИСАНИХ ТЕРИТОРИЈА ЗАСНОВАН НА СТУДИЈИ ИДЕНТИТЕТА / AN APPROACH TO INTEGRATED PLANNING AND IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE URBAN DEVELOPMENT STRATEGIES FOR SMALL AND MEDIUM-SIZED CITIES IN SERBIA AND THEIR INTEGRATED TERRITORY BASED ON THE STUDY OF IDENTITY	123
Иван Тамаш, Владимир Пихлер ПЛАНЕРСКИ ИНСТРУМЕНТИ И НОВЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ У УРБАНИЗМУ / PLANNING INSTRUMENTS AND NEW TECHNOLOGIES IN URBANISM	131
Наталија Илић ОБАВЕЗУЈУЋИ ПЛАНСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПРИМЕНУ КОНЦЕПТА УРБАНЕ ЗЕЛЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ: МЕЂУНАРОДНИ МОДЕЛИ И ИСПИТИВАЊЕ МОГУЋНОСТИ ИНТЕГРАЦИЈЕ У ПЛАНОВЕ ГРАДА НИША / BINDING PLANNING INSTRUMENTS FOR THE IMPLEMENTATION OF THE URBAN GREEN INFRASTRUCTURE CONCEPT: INTERNATIONAL MODELS AND THE POTENTIAL FOR INTEGRATION INTO THE PLANNING FRAMEWORK OF THE CITY OF NIŠ	139
др Бранислав Антонић, Иван Радуловић, Јована Стефановић ИНИЦИЈАТИВА ЗА КВАЛИТЕТ ЖИВОТА У КРАГУЈЕВЦУ: СУШТИНА, СПРОВОЂЕЊЕ, РЕЗУЛТАТИ И НАЧИНИ ПРИМЕНЕ У БУДУЋЕМ РАЗВОЈУ ГРАДА / QUALITY OF LIFE INITIATIVE IN KRAGUJEVAC, SERBIA: STRUCTURE, IMPLEMENTATION, RESULTS AND THE METHODS OF APPLICATION IN FUTURE CITY DEVELOPMENT	147
др Александра Ђукић, др Јелена Брајковић, др Јелена Марић, Емилија Јовић, Јована Стефановић КРИТИЧКИ ОСВРТ НА ЕУ ПРАВИЛНИКЕ ГРАЂЕЊА У РУРАЛНИМ ПОДРУЧЈИМА ДУНАВСКОГ РЕГИОНА И МОГУЋНОСТ ЊИХОВЕ ПРИМЕНЕ У СРБИЈИ / CRITICAL REVIEW OF EU BUILDING REGULATIONS IN RURAL AREAS IN THE DANUBE REGION AND THE POSSIBILITY OF THEIR APPLICATION IN SERBIA	155
др Наташа Чолић Марковић, др Наташа Даниловић Христић, др Борјан Бранков, др Сања Симоновић Алфиревић, Дејан Вујић МОДЕЛ ЗА ИНТЕГРИСАЊЕ ЗЕЛЕНИХ УЛАГАЊА У РЕВИТАЛИЗАЦИЈУ ДЕГРАДИРАНИХ ПОДРУЧЈА У ДОМЕНУ ПАРТИЦИПАТИВНОГ ПЛАНИРАЊА И УПРАВЉАЊА УРБАНИМ РАЗВОЈЕМ – ИСКУСТВО ГРАДА ШАПЦА У INTERREG NONA ПРОЈЕКТУ / MODEL FOR INTEGRATING GREEN INVESTMENTS INTO REUSE OF DEGRADED AREAS THROUGH THE LENSES OF PARTICIPATORY PLANNING AND URBAN GOVERNANCE – THE EXPERIENCE OF THE CITY OF ŠABAC IN THE INTERREG NONA PROJECT	161
др Милена Динић Бранковић, др Љиљана Василевска, др Ивана Богдановић Протић, др Јелена Живковић, др Милица Љубеновић, др Јелена Ђекић, др Милица Игић, др Михаило Митковић, др Магдалена Славковић, др Данијела Милановић ПРЕЗЕНТАЦИЈА РЕЗУЛТАТА ПРОЈЕКТА REPOS: ВОДИЧИ ЗА РЕИНТЕГРИСАЊЕ ЈАВНОГ ОТВОРЕНОГ ПРОСТОРА У ПОДРУЧЈИМА ВИШЕПОРОДИЧНОГ СТАНОВАЊА / PRESENTATION OF THE RESULTS OF THE REPOS PROJECT: GUIDEBOOKS FOR RECLAIMING PUBLIC OPEN SPACE IN RESIDENTIAL AREAS	167
dr Nir Mualam DESIGNING DENSIFICATION: HOUSING, PUBLIC AMENITIES, AND MIXED-USE URBAN DEVELOPMENT / ДИЗАЈН /ПРОГУШЋАВАЊА: СТАНОВАЊЕ, ЈАВНИ САДРЖАЈИ И УРБАНИ РАЗВОЈ КРОЗ МЕШОВИТЕ НАМЕНЕ.	169
др Марина Ненковић Ризнић, Лазар Томовић ИНТЕГРАЦИЈА ВИШЕСТРУКИХ ГЕОПРОСТОРНИХ БАЗА ПОДАТАКА У ПРОЦЕСУ ПЛАНИРАЊА УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ: КОМПАРАТИВНА ГИС АНАЛИЗА РАЗЛИЧИТИХ ПЛАНСКИХ НИВОА / INTEGRATION OF MULTIPLE GEOSPATIAL DATABASES IN WASTE MANAGEMENT PLANNING: A COMPARATIVE GIS ANALYSIS ACROSS DIFFERENT PLANNING LEVELS	171

Ивана Момић, Татјана Здравковић УЛОГА ГИС-А У ПРОЦЕСУ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНИРАЊА КРОЗ АНАЛИЗУ И МОНИТОРИНГ ПЛАНОВА ГРАДА ЛЕСКОВЦА СА ОСВРТОМ НА РАЗВОЈ ИСТРАЖИВАЊА ЕФЕКТА ЗЕЛЕНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ / GIS IN THE URBAN PLANNING PROCESS THROUGH THE ANALYSIS AND MONITORING OF THE CITY OF LESKOVAC PLANS, WITH A FOCUS ON RESEARCHING THE EFFECTS OF GREEN INFRASTRUCTURE	179
др Марина Царевић Томић, Ранка Меденица Тодоровић ПРОСТОРНА СИНТАКСА КАО АЛАТ ЗА АНАЛИЗУ И ПЛАНЕРСКО ОДЛУЧИВАЊЕ: РАЗВОЈНИ ПОТЕНЦИЈАЛИ СРЕМСКЕ КАМЕНИЦЕ / SPACE SYNTAX AS A TOOL FOR ANALYSIS AND PLANNING DECISION-MAKING: DEVELOPMENT POTENTIALS OF SREMSKA KAMENICA	187
Јована Бошковић, Никола Панчић ИНТЕГРАЦИЈА ДИГИТАЛНИХ АЛАТА У ПРОЦЕС ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА - ТРИ НИВОА ПРИМЕНЕ / INTEGRATION OF DIGITAL TOOLS INTO THE URBAN PLANNING PROCESS - THREE LEVELS OF APPLICATION	195
dr Tomasz Majda THE DIGITAL SPATIAL PLANNING – BRAVE NEW WORLD? / ДИГИТАЛНО ПЛАНИРАЊЕ ПРОСТОРА – ВРЛИ НОВИ СВЕТ?	203
Ања Вуковић, Милица Инђић, Анђела Марчићев, Анастасија Стефановић, Ана Шабановић, др Ратка Чолић МОБИЛНЕ ПЛАТФОРМЕ КАО АЛАТ ЗА ИНФОРМИСАЊЕ И УМРЕЖАВАЊЕ У ОДРЖИВОМ УРБАНОМ РАЗВОЈУ – КОНЦЕПТ АПЛИКАЦИЈЕ URBAPP / MOBILE PLATFORMS AS A TOOL OF INFORMING AND NETWORKING IN SUSTAINABLE URBAN DEVELOPMENT – THE CONCEPT OF THE URBAPP APPLICATION	205
др Павле Питка, др Милан Симеуновић, др Миља Симеуновић, др Милица Миличић КВАЛИТЕТ УСЛУГЕ У ЈАВНОМ ГРАДСКОМ ПРЕВОЗУ: ДОМАЋА И СВЕТСКА ИСКУСТВА / SERVICE QUALITY IN URBAN PUBLIC TRANSPORT: NATIONAL AND INTERNATIONAL EXPERIENCES	211
др Павле Питка, др Татјана Ковачевић, др Ненад Саулић, др Марија Николин БИЦИКЛИСТИЧКИ САОБРАЋАЈ У СУБОТИЦИ: СТАЊЕ СИСТЕМА И ПЕРСПЕКТИВЕ РАЗВОЈА / CYCLING TRAFFIC IN SUBOTICA: CURRENT STATE OF THE SYSTEM AND DEVELOPMENT PERSPECTIVES	219
Владимир Марковић ПРИМЕНА РЕЖИМА ЗАШТИТНИХ ЕНЕРГЕТСКИХ КОРИДОРА У ПЛАНСКИМ ДОКУМЕНТИМА НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА НОВОГ САДА / APPLICATION OF THE ENERGY CORRIDOR PROTECTION REGIME IN PLANNING DOCUMENTS IN THE AREA OF THE CITY OF NOVI SAD	227
III ЕФЕКТИВНА ЗЕМЉИШНА АДМИНИСТРАЦИЈА У ОСНОВИ ДИГИТАЛНОГ ЕКОСИСТЕМА У УПРАВЉАЊУ ПРОСТОРОМ	235
Огњенка Илић, Бојана Ђурковић, Милица Лешњак ПРИМЕНА ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ У МОЗАИКУ ОДРЖАВАЊА САВРЕМЕНОГ КАТАСТРА НЕПОКРЕТНОСТИ / APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE MOSAIC OF MODERN REAL ESTATE CADASTRE MAINTENANCE	237
Јелена Матић Вареница, Вања Шимунић, Љиљана Живковић eПЛАН: ТЕХНИЧКИ СТАНДАРДИ У ФУНКЦИЈИ ДИНАМИЧКОГ УПРАВЉАЧКОГ СИСТЕМА / ePLAN: TECHNICAL STANDARDS IN THE FUNCTION OF THE DYNAMIC MANAGEMENT SYSTEM	241
Милица Глоговац и Смиља Јаковљевић БАЗА ПЛАНИРАНЕ НАМЕНЕ ЗЕМЉИШТА (ПНЗ): ИСКУСТВО ЗАСНОВАНО НА 18 ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ЈЛС / PLANNED LAND USE DATABASE (PNZ): EXPERIENCE BASED ON 18 SPATIAL PLANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS	249
Огњенка Илић, Дијана Обровић, Милица Лешњак ЕНЕРГИЈА КАО РЕСУРС БУДУЋНОСТИ ПОСМАТРАНО КРОЗ ПРИЗМУ ДИГИТАЛНОГ КАТАСТРА ИНФРАСТРУКТУРЕ / ENERGY AS A FUTURE RESOURCE VIEWED TROUGH THE PRISM OF MODERN UTILITY CADASTRE	255
Вања Шимунић ПАМЕТНА ПАРЦЕЛА: У ФУНКЦИЈИ ИНТЕГРАЛНОГ УПРАВЉАЊА ПРОСТОРОМ / SMART PARCEL: IN THE FUNCTION OF INTEGRATED SPATIAL MANAGEMENT	263
Милош Вујичић, Ивана Штрбац, Катарина Бабовић, Катарина Мицић МАСОВНА ПРОЦЕНА ВРЕДНОСТИ НЕПОКРЕТНОСТИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ FELA ОКВИРА UN-GGIM: ИНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНЕ АДМИНИСТРАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА И ОДРЖИВОГ УРБАНОГ РАЗВОЈА / MASS VALUATION OF REAL ESTATE IN THE IMPLEMENTATION OF THE UN-GGIM FELA FRAMEWORK: AN INSTRUMENT FOR EFFECTIVE LAND ADMINISTRATION AND SUSTAINABLE URBAN DEVELOPMENT	269

Владимир Расулић, Слободанка Тодосић ПОТЕНЦИЈАЛ ИЗМЕЂУ СИСТЕМА И РЕАЛНОСТИ: АНАЛИЗА ЕВИДЕНТИРАЊА ОБЈЕКТА У ПЕРИОДУ 2015–2025 / <i>POTENTIAL BETWEEN THE SYSTEM AND REALITY: ANALYSIS OF BUILDING REGISTRATION IN THE PERIOD 2015-2025</i> . . .	277
Теодора Костић, Немања Костић, Ивана Штрбац УРБАНИСТИЧКИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНО-ПРАВНИ ОКВИР КАО ФАКТОР ТРЖИШНЕ ДИНАМИКЕ: КВАНТИТАТИВНА АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОГЛАШЕЊА ЦЕНТРАЛНЕ ЗОНЕ НОВОГ БЕОГРАДА ЗА ПРОСТОРНО-КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКУ ЦЕЛИНУ / <i>URBAN AND INSTITUTIONAL-LEGAL FRAMEWORK AS A FACTOR OF MARKET DYNAMICS: QUANTITATIVE ANALYSIS OF THE EFFECTS OF DESIGNATING THE CENTRAL ZONE OF NEW BELGRADE AS A SPATIAL CULTURAL- HISTORICAL ENTITY</i>	285
IV УРБАНИЗАМ И ПРИРОДНЕ И КУЛТУРНЕ ВРЕДНОСТИ	291
др Невена Васиљевић, Сандра Митровић, Бојана Пјановић ПРЕДЕОНИ ПРИСТУП У ПЛАНИРАЊУ ПРОСТОРА: ТЕОРИЈСКИ ОКВИРИ И ИЗАЗОВИ ПРИМЕНЕ / <i>THE LANDSCAPE APPROACH IN SPATIAL PLANNING: THEORETICAL FRAMEWORKS AND CHALLENGES OF IMPLEMENTATION</i>	293
др Бранислав Антонић, Драгана Сиљановић Козодеровић, др Данијела Миловановић Родић, Здравко ПуповацУРБАНИСТИЧКА СТУДИЈА ВЕЛИКОГ БАЧКОГ КАНАЛА НА ПОДРУЧЈУ СОМБОРА КАО МОДЕЛ ЗА ПОДСТИЦАЊЕ ОЖИВЉАВАЊА ВОДЕНЕ КУЛТУРНЕ БАШТИНЕ/ <i>THE URBAN STUDY OF THE GREAT ВАЃКА CANAL IN THE SOMBOR AREA AS A MODEL FOR SUPPORTING THE REVIVAL OF HYDRO-CULTURAL HERITAGE</i>	301
Марија Михајловић, др Љиљана Стошић Михајловић САВРЕМЕНИ ИЗАЗОВИ У УРБАНИСТИЧКОМ ПЛАНИРАЊУ: ИНТЕГРАЦИЈА ЗАШТИТЕ И РАЗВОЈА КУЛТУРНИХ И ПРИРОДНИХ РЕСУРСА / <i>MODERN CHALLENGES IN URBAN PLANNING: INTEGRATION OF PROTECTION AND DEVELOPMENT OF CULTURAL AND NATURAL RESOURCES</i>	309
др Лазар Мандић УРБАНИ (РЕ)ДИЗАЈН ГРАДСКИХ ТРГОВА У СРБИЈИ: КА КЛИМАТСКИ ПРИЛАГОДЉИВИМ И ТОПЛОТНО КОМФОРНИМ ЈАВНИМ ПРОСТОРИМА / <i>URBAN (RE)DESIGN OF CITY SQUARES IN SERBIA: TOWARDS CLIMATE-ADAPTIVE AND THERMALLY COMFORTABLE PUBLIC SPACES</i>	315
dr Igor Ružić, dr Denis Ambroš <i>COASTAL VULNERABILITY AND URBAN PLANNING UNDER SEA-LEVEL RISE: RIJEKA AND CRIKVENICA</i> / ОБАЛНА РАЊИВОСТ И УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ У УСЛОВИМА ПОРАСТА НИВОА МОРА: ПРИМЕРИ РИЈЕКЕ И ЦРИКВЕНИЦЕ	325
Татјана Аврамовић, Ана Шабановић, др Ратка Чолић ОД ДЕГРАДАЦИЈЕ ДО ОБНОВЕ: ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ ПРИСТУП САНАЦИЈИ КАМЕНОЛОМА У ОКВИРУ ЗАШТИЋЕНИХ ПРИРОДНИХ ПРЕДЕЛА / <i>FROM DEGRADATION TO RESTORATION: AN INTERDISCIPLINARY APPROACH TO QUARRY REMEDIATION IN PROTECTED NATURAL LANDSCAPES</i>	333
др Љиљана Стошић Михајловић, Марија Михајловић МУЛТИДИСЦИПЛИНАРНИ ПРИСТУП ЗАШТИТИ КУЛТУРНОГ И ПРИРОДНОГ НАСЛЕЂА / <i>MULTIDISCIPLINARY APPROACH TO THE PROTECTION OF CULTURAL AND NATURAL HERITAGE</i>	341
Стефан Јовановић, Немања Павловић, Тара Шергт, Анђела Милинковић МАПИРАЊЕ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА ВОДЕНИЦЕ У СЕНОКОСУ / <i>MAPPING THE CULTURAL HERITAGE OF THE WATERMILL IN SENOKOS</i>	347
Соња Стојановић КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ КАО РЕСУРС УРБАНЕ РЕГЕНЕРАЦИЈЕ – МОГУЋНОСТИ ИНТЕГРАЦИЈЕ У УРБАНИСТИЧКО ПЛАНИРАЊЕ НА ПРИМЕРУ ЛЕСКОВЦА / <i>CULTURAL HERITAGE AS A RESOURCE FOR URBAN REGENERATION – POSSIBILITIES FOR INTEGRATION INTO URBAN PLANNING: THE CASE OF LESKOVAC</i>	353
Милица Митревски, маг. Ана Шабановић, др Ратка Чолић ЧУВАР ЗООНОЗА – ИНТЕГРАЛНИ ГИС СИСТЕМ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ЗООНОЗА У КЛИСУРИ ЋЕТИЊЕ / <i>ZOONOSES GUARD – INTEGRAL GIS SYSTEM FOR THE PREVENTION OF ZOOZOSES IN „KLISURA ĐETINJE“</i>	361

Тамара Маричић¹
Маријана Пантић²
Милена Токовић³
Милован Вуковић,⁴
Душанка Милосављевић⁵

ЈАЧАЊЕ СВЕСТИ О ЗНАЧАЈУ УЧЕШЋА ЛОКАЛНОГ СТАНОВНИШТВА У ПЛАНИРАЊУ РУДАРСКИХ ПОДРУЧЈА ТОКОМ МИНИПАРТ ПРОЈЕКТА

RAISING AWARENESS OF THE IMPORTANCE OF LOCAL COMMUNITY PARTICIPATION IN PLANNING OF MINING AREAS DURING THE MINIPART PROJECT

РЕЗИМЕ: Заједнице које су у непосредној близини рудника имају економске користи од рударства, али истовремено трпе еколошке и друштвене последице. Због тога се последњих деценија јављају све чешћи протести против експлоатације минералних ресурса, а један од разлога је недовољна укљученост локалног становништва у планирање развоја њиховог подручја. Да би се детаљније истражила ова хипотеза, током прве две године реализације пројекта МИНИПАРТ „Унапређење учешћа становништва у просторном планирању рударских региона“ (#7598, Фонд за науку РС) спроведено је неколико активности: након анализе светских и домаћих искустава, анкетирано је 300 становника Борско-Мајданпечког рударског региона, у циљу сагледавања ставова и нивоа заинтересованости грађана о учешћу у просторном планирању. Такође су реализовани интервјуи са кључним актерима - представницима министарства, локалне самоуправе, јавне институције, рударског и цивилног сектора - како би се утврдили критеријуми који утичу на избор метода партиципације, њихова применљивост и спремност за увођење иновација. Организована је радионица са фокус групама у Бору, у којој су представници угрожених група – млади, старији, жене, особе са инвалидитетом, рурално становништво и етничке мањине - разматрали и тестирали различите методе партиципације, од класичних (писани коментари) до савремених (онлајн анкете, е-платформе). Истраживање је указало на два аспекта који су кључни за унапређење учешћа јавности – док је с једне стране неопходно пружити административну и финансијску подршку институцијама како би осим законског минимума почеле да примењују и друге, савремене методе партиципације боље прилагођене локалним условима, такође је потребно додатно ангажовање за подстицање грађана да се активно укључе у доношење одлука, повратак поверења у институције и пружање додатне помоћи током читавог процеса партиципације (нарочито за угрожене групе).

Кључне речи: партиципативно планирање, просторно планирање, методе учешћа јавности, рударски региони, Србија

ABSTRACT: Communities located in the vicinity of mining operations may benefit economically from mining activities; however, they are also exposed to significant environmental and social impacts. Consequently, protests against the exploitation of mineral resources have become increasingly frequent in recent decades. One of the key reasons is the insufficient involvement of local communities in planning the development of their territories. To explore this issue in greater depth, several activities were conducted during the first two years of the MINIPART project “*Enhancing Participation in Spatial Planning for Mining Regions*” (grant #7598, Science Fund of the Republic of Serbia). Following an analysis of international and national experiences, a survey was conducted among 300 residents of the Bor–Majdanpek mining region to assessing citizens’ attitudes and their level of interest in participating in spatial planning processes. In addition, interviews were carried out with key stakeholders—including representatives of ministries, local governments, public institutions, the mining sector, and civil society—in order to identify criteria influencing the selection of participation methods, assess their applicability, and evaluate the readiness for introducing innovative

¹ Др Тамара Маричић, виши научни сарадник, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Београд, Србија, tamara@iaus.ac.rs, ORCID: 0000-0003-4827-5065

² др Маријана Пантић, виши научни сарадник, Институт за архитектуру и урбанизам Србије, Београд, Србија, marijana.d.pantic@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8328-4077

³ др Милена Токовић, доцент, Универзитет у Београду – Географски факултет, Београд, Србија, milena.tokovic@gef.bg.ac.rs. ORCID: 0000-0001-5380-4828.

⁴ др Милован Вуковић, редовни професор, Универзитет у Београду – Технички факултет у Бору, Србија

⁵ Душанка Милосављевић, истраживач-сарадник, Универзитет у Београду – Институт за филозофију и друштвену теорију, Београд, Србија, dusanka.milosavljevic@ifdt.bg.ac.rs. ORCID: 0000-0003-3140-9709.

approaches. Furthermore, a focus group workshop was organized in Bor, where representatives of vulnerable groups—youth, elderly people, women, persons with disabilities, rural residents, and ethnic minorities—discussed and tested various participation methods, ranging from traditional approaches (written comments) to more contemporary tools (online surveys and e-platforms). The research highlights two key aspects essential for improving public participation. First, administrative and financial support should be provided to institutions to enable them to go beyond the legally required minimum and implement additional, modern participation methods better adapted to local conditions. Second, further efforts are needed to encourage citizens to actively engage in decision-making processes, rebuild trust in institutions, and to provide additional support throughout the entire participation process, particularly for vulnerable groups.

Keywords: participatory planning, spatial planning, public participation methods, mining regions, Serbia

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

711.1/.4(082)
711.21(082)
502.131.1:711(082)

НАУЧНО-стручна конференција са међународним учешћем "Урбанизам и одрживи развој" (22 ; 2026 ; Бајина Башта)

22. Научно-стручна конференција са међународним учешћем "Урбанизам и одрживи развој", Бајина Башта, 28-30. мај 2026. / [организатори] Удружење урбаниста Србије [и] Републички геодетски завод ; [уредници Злата Вуксановић-Мацура, Божидар Манић] = [Twenty-second] 22nd Scientific-Professional Conference with International Participation "Urbanism and Sustainable Development", Bajina Bašta, May 28-30, 2026 / [organizers] Serbian Town Planners Association [and] Republic Geodetic Authority ; [editors Zlata Vuksanović-Macura, Božidar Manić]. - Београд : Удружење урбаниста Србије = [Belgrade] : Serbian Town Planner Association, 2026 (Крагујевац : Дуга = Kragujevac : Duga). - [7], 366 стр. : илустр. ; 30 cm

Тираж 300. - Стр. [7]: Предговор / Божидар Манић. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија уз већину радова. - Abstracts.

ISBN 978-86-84275-55-6

а) Просторно планирање -- Зборници б) Урбанистичко планирање -- Зборници в) Урбани развој -- Одрживи развој -- Зборници

COBISS.SR-ID 193457161